

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Здравко Райков за дисертационният труд на Марио Манев „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“

Научните изследвания, ориентирани към търсене на ресурси за повишаване ефективността на публичната комуникация не намаляват, а непрекъснато се увеличават. И това е обяснимо: без ползотворно общуване с публиката целите, които си поставят различни организации е трудно, ако не и невъзможно в дигиталната ни епоха да бъдат постигнати. Причините за това са многообразни – обусловени са от растящата конкуренция, от динамично променящата се социална среда, която често поставя и непредвидени бариери между комуникатора и неговите публики, от необходимостта да се търсят нови форми за привличане вниманието на читателите, слушателите, зрителите, които са потопени в истинско „информационно цунами“ и пр.

А сред факторите, които имат все по-важно значение за повишаване ефективността на публичната комуникация, е и музиката. Нейните възможности да въздейства върху съзнанието на хората са огромни. Пол Маккартни в свой коментар след убийството на Джон Ленън бе казал, че песента му „Дайте шанс на мира“ реално е допринесла за прекратяването на войната във Виетнам. И най-вероятно е прав: музиката е в състояние да ни приобщава към конкретна кауза, да ни разтърсва, трогва, успокоява или възбужда. Хармонията от звуци помага за формиране на вкусовете ни, развива интелекта ни. Изследователи са установили, че спокойната музика спомага за ритмичното организиране на живота, привежда в ред мислите и чувствата, премахва стреса. Докато енергичната и гръмка музика подтиква към активни действия.

Това обяснява актуалността на избраната от Марио Манев тема на неговият дисертационен труд: „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“

Дисертацията включва въведение, четири глави, заключение. Колегата е прегледал и осмислил в процеса на нейното написване солидна библиография – тя включва 237 заглавия, от които 50 са на български и 187 на други езици. Текстът е съпроводен и от 67 приложения, разпределени в пет групи. Общият обем на неговият труд е 366 страници, от които 257 страници са основен текст и 109 страници приложения към него.

В първата глава на своя труд колегата анализира ролята на музиката в света на комуникацията (междупличностна и масова) в дигиталната епоха. Акцентът е поставен върху жизненият цикъл на съвремените аудиовизуални продукти и тяхната роля в общественият живот. Описани са процесите на първично възприемане и последваща интерпретация на музикално съдържание, емоциите, които те предизвикват у слушателите. В тази част на труда колегата внася яснота в понятията, с които борави. Това е от съществено значение заради възприетият от него интердисциплинарен подход на работа – той работи с понятия от области като музикознание, социология, психология, теория на комуникацията и др. Основателно се отделя внимание и на новите медии, доколкото те са добили приоритет сред съвремените поколения, които са и обект най-вече на изследване

в труда. Степенувани и разпределени са разнообразните подходи, посредством които музиката е в състояние да постига желани ефекти в публичната комуникация, като при продажби, корпоративни събития и др.

Втората глава въвежда читателя в еволюционното развитие на забавната електронна музика, откакто тя се е появила през миналия век до днес. Историческият преглед дава представа за ясно очертаващата се тенденция на непрекъснато нарастване на популярността и привлекателността на забавната музика за милиони хора в света. На практика с нея е свързана появата и развитието на самостоятелна пазарна ниша и нова култура, състояща се от множество субкултури: клубната. За растящото влияние на музиката свидетелства и големият брой, и увеличаващият се авторитет на различни музикални фестивали, провеждани в Европа, Азия, САЩ и др. - те привличат и въздействат на стотици хиляди хора.

Третата глава на труда е посветена на модерната фестивална и клубна електронна музика и как те променят масовото общуване днес. Защото те наистина го трансформират, благодарение и на възможностите, които им предоставят за това най-новите технологии. Като се отчита динамиката в развитието и мястото, което заемат социалните мрежи в живота на новите поколения, в тази глава се изследва

тяхната роля за разпространението и възприемането на музикални произведения.

Изведени са ясно очертаващи се тенденции в тази област, което е от съществено значение за включването на електронната музика при различни събития, организирани за целите на публичната комуникация.

В четвъртата глава колегата представя резултати от свои емпирични проучвания на седмичната класация Billboard Hot 100. Периодът, който е обхванат е впечатляващ – девет години (2010-2018), като са изследвани общо 101 музикални произведения, които са били на първа позиция през тези 470 седмици. Това е позволило на колегата да провери издигнатите в труда хипотези и да направи важни за публичната комуникация изводи, относно включването на съвременната фестивална и клубна електронна музика при нейната реализация.

Дисертационният труд на колегата наистина е актуален и полезен не само за специалисти в публичната комуникация, но и за всеки, който търси нови възможности за да повишава своята лична и организационна ефективност. В условията на растящи предизвикателства, на динамично променяща се социална среда, на все по-трудна за достигане с конвенционални подходи публика, музиката ще бъде все по-желана и все по-необходима. Посредством нея става възможно да се достигат хора с различни характеристики и възможности за декодиране на послания, да се печелят симпатизанти, клиенти, приятели, да се реализират политики.

Колегата по същество търси и намира отговори на въпрос, който вълнува все повече професионалистите в областта на публичната комуникация: как да се привлича и задържа вниманието на публиката, как да бъде формирано и активирано общественото мнение, как да се решават с нейната подкрепа обществено значими проблеми.

Особено внимание в труда колегата отделя на креативността – в дигиталната епоха тя е водещо средство за постигане на цели, които си поставят индивиди, групи, организации. Проучвания на Световният икономически форум доказват, че в задаващият се свят, в който съвместно ще действат хора, работи и изкуствен

интелект, от най-голямо значение за оцеляването – наред с хибридните знания и критичното мислене, придобива точно креативността: умението да се генерират непознати идеи, да се откриват нови възможности, да се предлагат необичайни решения. За кристализирането и подхранването на това толкова важно и все по-рядко срещано качество на планетата, незаменима е ролята на музиката. А нейният потенциал в това отношение наистина е неизчерпаем.

В дисертационният труд колегата е съумял да анализира съществени предпоставки и средства, посредством които музиката да бъде приобщавана, имплантирана в многостранната дейност на публичната комуникация. Съвестно осъществяваната изследователска работа го е извела и до обосновка на значими перспективи за хармоничното и взаимноизгодно сътрудничество между публичната комуникация, реципиентите и музиката. А печеливши от него са всички.

Авторефератът съвестно представя основните положения и приносите на дисертацията.

По темата на дисертационният труд са направени публикации в специализирани медии.

Трудът на Марио Манев „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“ определено обогатява съществуващи знания в областта на публичната комуникация. Същевременно той очертава и нови изследователски полета от гледна точка на нейната функционалност. Трудът му е принос към осъзнаване на важната роля на музиката за постигане на желано въздействие върху различни публики. Точно и ясно са формулирани неговите цели, налице е обоснован и разработен теоретичен модел на изследването. Избраната методология и методика на проучване е в съответствие с поставената цел и задачи на дисертационният труд. Налице е собствен принос при събирането и анализирането на емпиричните данни. Коректно са цитирани значими и представителни за избраната тема автори. Трудът „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“ притежава необходимите качества и покрива изискванията за научно-образователната степен „доктор“.

Позволявам си да препоръчам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.5. „Обществени комуникации и информационни науки“ (Медии и комуникации – Връзки с обществеността“) на Марио Манев.

София, 10.02.2020

проф. Здравко Райков